

Ystad-Österlenregionens
miljöförbund

PROJEKT

FTI:s

ÅTERVINNINGSTATIONER

Rapport avseende tillsyn 2020

Ystad-Österlenregionens miljöförbund

Gladanleden 2, 273 36 TOMELILLA, telefon: 0417-57 35 00, e-post: exp@ystadosterlenmiljo.se
hemsida: www.ystadosterlenmiljo.se

Syfte och mål samt begränsningar

Syftet med arbetet har varit att genomföra en genomgång av och utföra ordinarie tillsyn på de återvinningsstationer som finns inom Tomelillas-, Simrishamns- och Ystads kommuner och som Förpacknings- och tidningsinsamlingen, fortsättningsvis FTI, ansvarar för.

Tillsynen har inte begränsats till någon enskild del utan fokus har legat på en helhetssyn av stationen. Se vidare nedan under ”bakgrund” för inspektionernas omfattning.

Bakgrund

Enligt miljöförbundets taxa för tillsyn och provning enligt miljöbalken är kommunernas återvinningsstationer klassade enligt kod 90.4002. Denna kod har följande lydelse; ”Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten”, med en årlig tillsynstid om 1 timme och ett tillsynsintervall på vart fjärde år.

De huvudsakliga frågeställningarna idag gällande återvinningsstationerna är såklart skötsel och städning, tillräcklig tömningsfrekvens samt tillgänglighet, både lokaliseringmässigt samt skickmässigt.

I de tre kommuner som ingår i Ystad-Österlenregionens ansvarsområde finns i dagsläget 46 återvinningsstationer. Stationerna delades upp på tre handläggare och inspektioner utfördes under en gemensam period under vår- och sommar 2020. Frågor som beaktades särskilt under besöken var;

- Stämmer uppgifterna för återvinningsstation med FTI:s hemsida?
- Lokalisering?
- Information på behållarna om vilka förpackningar som får lämnas?
- Återvinningsstationens ID-nummer?
- Hur är behållarnas skick?
- Är plastläpparna hela på glasinsamlingen?
- Finns skylt på behållare för insamling av batterier?
- Förekommer värmeljus på bild som exempel på metallföremål som kan lämnas?
- Visar informationsskylten för metall att värmeljushållare inte får slängas i behållaren?
- Hur är stationens tillgänglighet och skick?
- Sker tömning i den utsträckning som krävs?
- Är stationen städad (inget skräp på marken som t.ex. glasbitar, plast, mm)?
- Finns avskärmning?
- Finns det några defekter på avskärmningen?
- Ligger platsen inom ett vattenskyddsområde?

Genomförande

Arbete utfördes som ordinarie tillsynsbesök i det löpande arbetet. Ingen tidsbokning genomfördes då det vid tillsynsbesöken inte var nödvändigt att träffa någon ansvarig för stationen på plats. Syftet med besöket var ju att se dagsläget.

Efter besöken på plats har en inspektionsrapport sammanställts för stationerna. En bedömning har gjorts om att en sammanställande rapport är att föredra istället för att 46 olika utskick sker till samma mottagare under en begränsad tidsperiod.

Resultat

- Överlag ska tydlig information finnas på alla stationer med information om att kuvert inte ska slängas bland tidningar. Detta borde tydliggöras mer på vissa stationer så att det blir lättare att göra rätt för våra kommuninvånare.
- För stationer som har en nyare skylt på behållaren för metallinsamling ska en kompletterande bild finnas som tydligt visar att värmeljuskoppar inte ska slängas i denna behållare. Miljöförbundet har tidigare fått information från FTI om att värmeljuskoppar inte ska slängas i behållaren för metall utan dessa ska lämnas på ÅVC som metallskrot. Därför bör det tydligt framgå att dessa inte ska slängas i på FTI:s ÅVS överhuvudtaget.
- Generellt för de flesta stationer framkom att gummiunderläggen samt plastläpparna på behållarna ska ses över och åtgärdas om de är trasiga.
- Generellt är städningen ett problem på många stationer. Denna behöver förbättras och bli mer noggrann. Skräp som kan härledas från verksamheten men som inte ligger just på stationen ska också ingå.
- Avskärmningens betydelse spelar stor roll för nedskräpningen på stationen och till omgivande miljö. På flera stationer var avskärmningen otillräcklig, exempelvis genom att inte nå ända ner till marken, vilket resulterade i att skräp blåser iväg till omgivande miljö under avskärmningen. På vissa stationer lyste de med sin frånvaro (tex på Måsalycke och i Ystad sandskog (fastighet Sandskogen 2:22).

Slutsats

Miljöförbundet anser att det är positivt att FTI:s stationer finns och hjälper kommuninvånarna att på ett enkelt sätt kunna sortera ut sitt avfall. Avseende de brister som uppmärksammats vid miljöförbundets tillsynsprojekt har rapport om dessa meddelats FTI. Många av de brister som påtalats är ögonblicksbilder (exempelvis aktuell grad av nedskräpning) vilka kanske inte hade varit ett problem om den aktuella stationen hade besökts vid ett senare eller tidigare tillfälle.

Dock fanns det vissa brister, exempelvis bristen på avskärmning eller tillräcklig skyltning på behållarna, som ju är en brist oavsett när besöket görs. Att tillräckliga avskärmningar finns samt att avskärmningar installeras på de stationer som bedöms behöva en avskärmning hade minskat mängden skräp som hamnar på fel ställen, exempelvis i skogen avseende FTI:s station på fastighet Sandskogen 2:22. Trasig avskärmning, exempelvis för stationen i Vitaby, är ett annat exempel på hur bristen på en ordentlig avskärmning kan påverka graden av nedskräpning. Vidare, en ordentlig skyltning på behållarna skulle också underlätta för kommuninvånarna att lägga rätt material på rätt plats. Här borde det mer tydligt framgå på alla stationer att kuvert inte ska kastas i behållaren för papper, utan kuvert ska slängas i de vanliga soporna och gå till förbränning. En hänvisning finns på en del behållare där det framgår att kuvert inte ska slängas i behållaren men miljöförbundet anser dock att denna hänvisning ska finnas på samtliga behållare för papper.

Vid tidigare kontakt med FTI har det framkommit att metallkopporna för värmeljus inte ska slängas i behållaren för metallförpackningar. Dessa ska istället sorteras ut och lämnas till kommunens återvinningscentral som metallskrot. På flera stationer finns värmeljus med på bilden för vad som kan kastas i behållaren, vilket då vilseleder kommuninvånarna. På många stationer var bilden nyare och då fanns inte metallkoppor för värmeljus med alls på bilden, utan då stod det istället nedskrivet vad som inte ska kastas i aktuell behållare. Detta är, med tanke på inkomna klagomål, inte tillräcklig information.

Från vissa stationer har det, inte i samband med inspektionerna utan som enskilda ärende, inkommit klagomål gällande exempelvis störande buller eller nedskräpning i form av plast eller metallkoppor som blåser in på den egna tomten. FTI har i dessa ärendet varit snabba med att vidta förbättrande åtgärder.

Kort sammanfattning;

- Tydligare hänvisning behövs angående vad som ska slängas vart.
- Tydligare instruktioner behövs om vad som inte ska slängas på stationen överhuvudtaget.
- Avskärmningar ska finnas på de stationer där de behövs och trasiga och/eller otillräckliga avskärmningar ska åtgärdas för att minska risken för att skräp hamnar utanför området.
- För att minska olägenhet från buller ska gummiunderlägg och plastläppar vara hela.

Tillämplig lagstiftning och information

- Miljöbaken (SFS 1998:808)
- Avfallsförordningen (2020:614)

Vid pennan; Lina Grané, Miljöinspektör